

Abyrgdarblaðstjóri:
Jan Müller
Fyrirtaksstjóri:
Knsjan Dahl
Lýsingar og sölur:
Jonhard Hammer

Blaðstjórnarfulltrúi:
Randi Jacobsen
Blaðfólk:
Áki Bertholdsen,
Einkur Lindenskov,

Dagný Joensen
Eyðun Klakkstein,
Eduard Joensen
Ljósmyndari:
Jens Kristian Vang

Utgevari, uppseting og prent:
Sp1 Sosialur
Bustaður:
Argjavegur 26, Argjum
Postadr: Postsmoga 76,
110 Tórshavn

Telefon: 11820
Telefax: 14720

e-mail:
sosialur@post.foivant.fo

Kærkomin vitjan úr Skotlandi

Oddagrein

Í hesum døgum er ein sendinevnd úr Norðurskotlandi á vitjan í Føroyum. Talan er um bæði politikarar, embættisfólk og vinnulívsmenn. Tey umboða norðasta partin av Skotlandi. Cairness, har m.a. pláss, sum føroyingar kenna væl. Scrabster og Thurso, liggja

ENDAMÁLID við vitjanini er at m.a. at greiða føroyingum frá ætlanunum at útbýggja og betra um havna- víðurskiptini í Scrabster. Við hesi útbýgging vilja teir veita oljuvinnuni á Atlantsmótinum ymsar tænarastur og harvið eisini vera eitt hjálpanði lítið sambandi við eina komandi leiting á føroyskum øki.

HETTA er ikki fyrstu ferð, at umboð fyrri norðasta partin útjadaran – av Skotlandi vitja í Føroyum. Tey voru eisini her fyrri nokrum árum síðani. Vit bjóða teimum at vera hjartaliga vælkomin. Hetta er næsti granni okkara og eftir okkara tykki eiga øll stig til at menna samvinnu og samskipti millum Føroyar og Skotland umframt Heilund og Orknoyggjar, at hava sera høgan prioritet. Eitt er sjálvandi, hvat kann gerast á tí handfylliga og vinnuliga økinum, annað er hvat kann byggjast upp og útbýggjast á øðrum økjum so sum innan mentan og list. Márknatrætan við Bretland eigur eftir okkara tykki ikki at tarna einum slíkum samarbeiði. Hvor veit kanska skotar fara heim aftur av vitjanini sum lobbyistari til frama fyri eini rættværi avtalu markit.

Í grein blaðnum í dag verður eisini nomið við möguleikarnar fyrri at útbýggja sjó- og loftvegis sambandið millum Føroyar og Skotland. Her hava skotar m.a. tað eftir okkara tykki sera skalagóða hugskotið, nevniliga at fáa í lag fast loftvegis samband millum Føroyar og Skotland. Her verður hugsað um eitt lítið flogfar, kanska til 20 fólk, sum flygur alt árið. Tað kann so vera Atlantsflog, sum rekur hesa rutu einsamalt ella í einum joint-venture við fyrirtøki í Skotlandi. Við slíkum sambandi verður bráddliga ein møguleiki hjá føroyingum og eisini bretum og skotum og øðrum við at koma úr og til Føroya skjótt og biliga. Tá hugsað verður um, at tað í dag skal fara alla leiðina um Keyptmannahavn fyrri at koma til Stórabretland, so er greitt, at ein beinleiðis ruta vildi spart bæði tíð og pengar. Vónandi verður tað arbeiðið miðvíst við hesum tönkum.

HITT er so sjóvegis sambandið. Sum er fastur farmaflutningur millum londini, men ferðamannaskip er einki alt árið og ikki inn á meginlandi. Síðani Smyril helt upp at sigla er so gjørd ein ætlan um, at Norrøna skal sigla til Hetlands í summartíðini. Tað er greitt, at hetta munar, men tað hevði verið ynskjaligt, at vit aftur fingur eitt fast samband inn á meginlandið alt árið. Spurningurin er so um hetta er nakað, sum kann fremjast innan eitt ávíst áramál, kanska í einum ella øðrum jointventure samarbeiði.

TAÐ er greitt, at ein komandi fráladvinnu á Atlantsmótinum heilt nátturliga vil binda londini og oyggjabolknar her úti nærri saman. Vit fara at koma hvørt um øðrum nógv meira við, og ein kann ymnda sær eitt sera livandi og tætt búskaparligt, mentanarligt og iktiminst menniskjanligt samstarv millum fólkini her bugva í næstu öld.

VIT eiga at royna at siggja fyrimunirnar í eini samvinnu við eitt nú myndugleikarnar og vinnulivið í Cairness. Við geografisku plaseringini so tætt upp at komandi oljuvinnu á Atlantsmótinum kunnu tænarastur og flutningur haðani vera við til at gera eina føroyska oljuvinnu bæði biligari og meira effektivu. So vit eiga at brúka neyðuga tíðina og orkuna til ein víðari dialog við okkara skotsku grannar fyrri at saman at kunna útbýggja eina samvinnu, sum gagnar báðum partum.

HER er so eisini talan um at menna samvinnuna, sum er á fiskivinnuøkinum, so samanumtikið kunnu vit bert sigla við okkara skotsku gestir, spallid út við opnum kortum og sigið okkum, hvat tit halda og ynskja, tá skulu vit gera tað sama – hví ikki seta niður ein felags arbeiðsbólk, umboðandi fólk úr bæði handfyllivi, vinnulivi, politisku skipanini, mentanarlívinum osfr. sum skal hava til endamálið, áðrenn í 2000 at leggja fram eina ætlan fyrri, hvussu eitt samarbeiði kann skipast millum londini og oyggjabolknar á Atlantsmótinum fram til ár 2025. Okkara lutur skal so ikki liggja eftir og vilja vit sum blað gera okkara til at halda øllum til og skunda undir, at nakað veruliga hendir. Tað ræður nú um at smíða, meðan jarnið er heitt. Sleppið ikki endanum nú.

Sosialurin

Lesarabrøv

Steðgið pínligu lýsingunum

Tá eg sá lýsingarnar í sjónvarpinum nú í túsíðunum, kundi eg bara enn einferð staðfesta at steðgið sum eina tíð bara gjørdist betri og betri nu er sera lágt. Og tað bara versnar fyrri tíðina. Teir handlar og tey virki, sum standa fyrri hesum lýsingum, áttu at vist folki, um ikki annað, so bara eitt lítið sindur av virðing.

Tað er verðið vanligt folkaprátt, hvussu vanaligar lýsingarnar í sjónvarpinum eru. Fólk kringja tejar, og hevur onkur vitjan av útlendingum, verður roynt at vanda ahugan á okkurt annað enn sjónvarpið, meðan lýsingarnar eru.

Tá so er, er tíðin komin at tala at. Eg tali ikki bara at hesum, tí tað plagar vanligu hyggjaran, men eisini tí hetta er ringt fyrri umdómur hjá reklanuvinnuni. Okkara vinnu. Hoast eg illa fái meg til at kalla tey, sum gera hesar lýsingar fyrri at vera part av henni. Men tá tey gera lýsingar, so eru tey partur av vinnuni. Amatørar ella ikki.

Tey, sum gera hesar lýsingar, eru fyrri ein part óskyldug, Tey vera sett undir hart trýst av sinum kundum. Tey vera krøyst figgarliga, í ta lita tíð at gera lýsingina og fáa harraboð um innihald og hvussu lýsingin skal gerast. Tá stendur so valið millum at tjena hesi oyrum ella missa arbeiðið. Eg fari til at heita á tey, sum gera hesar sjónvarpslýsingar, um ikki kritikkleyst at

finna seg í øllum. Sigid heldur nei, enn at taka við ómöguligum treytum. Tí tað gongur eisini út yvir tykkum sjálv og vinnuna sum heild.

Tey, sum veruliga skuldina og ábyrgdina eiga, eru lýsarnir sjálvir. Og tit kunnu ikki kasta skuldina av tykkum. Tað finnast fólk, sum duga at gera sjónvarpslýsingar í Føroyum. Í hvussu so er, munandi betri enn tað, sum tit herja fólk inn í stovuna hvørt kvöld. Tit siga so, at skal lýsingin gerast væl, so gerst tað alt óv dyrt. Men eg veit, at talan ikki er um tann stóra primumin, um tit velja at gera lýsingina bara eitt sindur betri. Og alvara tos. Um so er, at tað er dyrari, so brúki peningin. Tí tað kann ikki vera verri enn at standa við skommuni- og hon kemur aftur í grøna á tykkum, tí fólk fáa fatan av at handlin er sum lýsingin.

Eg kann í hesum viðfangi ikki lata vera við at nevna nývni á nøkrum lýsorum, sum eru frammi í lotum. Tí tað er órættvíst at leggja øll undir at hava vanaligar lýsingar. Og tað kann hugvast, at summi av hesum virkjum veruliga halda at teirra lýsingar eru í lagi.

Eg fari at biða hesi virki um at endurskoða sín máta at gera lýsingar. Bónus, Skemman, Balslev, Smyril Line, Strandamaling, Litaval, Husbúni, Hja Frøða, Idé Møblar, Handfylli, deplin í Runavik og möguga

liga fleiri.

Tá hesi eru nevnd fari eg eisini at nevna nokur sum hava góðar lýsingar ella lýsingar sum hoast alt kunnu góðtakast: Mjólkarvirkið, Búnaðarmanna, Føroya Bjór, Atlantic Airways, Keypsamtøkan, SMS, Miðbyurin, BR-leikur umframt fleiri av teimum utlendsku.

Eg fari ikki her at siga, hvat eg haldi vera gott ella ringt við lýsingunum, ella hvat kundi verið gjørt betri, tí tað vildi kravt nógv meira pláss.

Hvat víðvikur teimum utlendsku lýsingunum, so er ikki so nógv at siga til, at teir eru betri. Prísurin fyrri dyrastu føroysku lýsingarnar er millum 50 og 70 túsund krónur og hetta er prísurin fyrri tær allarbilgastu lýsingarnar í eitt nú Danmark, har ein vanligur prísur liggur millum 100 og 500 túsund krónur. Tá sigur tað seg sjálvt, at utlendsku lýsingarnar eru betri. Og kom ikki og sig, at hugflog ikki kostar. Tí hugflog krevur tíð og tíð er pengar. Her tosa vit ikki um vanligu handfylli lýsingarnar har prísurin er nógv nógv minni.

Sjónvarpið skal eiga tað rós, at tætt eftir minum tykki handla rætt, tá tey ikki beina lýsingar burtur, tá innihaldið er vanaligt.

Sjónvarpið eigur eimans at siggja til, at lýsingarnar, so vilt tey kunnu døma, halda seg innan fyrri logarinnar mark, eru sømligar o.s.f og at tær halda eitt

minsta mark av einum tekniskum stæði.

Rættvíst er, at handlar og fyrri sjálv siggja í eyguni, hvat er gott fyrri tey. Og hetta fer at rætta seg við tíðini, tí fólk finna seg ikki í at vera háðaði í longri tíð.

At sjónvarpið ongantíð sjálvst fórt at gera sjónvarpslýsingar eri eg glaður fyrri. Tí lýsingarnar fyrri hasum Gekkinum eru líka so forhánsligar móti fólkum sum vanligu lýsingarnar. Broyttu tær.

At sjónvarpið ikki fórt at gera lýsingar sjálvst hevur gjørt at ein eftir hondini stór vinna hevur tikið seg upp, og sumi alsamt veksur seg stórr. Teir feilir vit siggja í dag hvørva við vanligari sjálvransakan. Hetta skriv er ein partur av sjálvransakanini í vinnuni.

Somuleiðis fari eg at heita á Utvarpið, um ikki sjálvst at fara undir at gera sínar "livandi" útvarpslýsingar, um tær nakrantíð koma.

Og eisini fari eg at heita á Telefonverkið, um ikki at fara at gera heimasiður til internetið. Fara almennir stovnar ella hálfvalmennir stovnar undir slíkt virkseini, sum annars privat virki kundu staðið fyrri, óyðleggja tey nógv av tí framhæði, sum hevur verið í okkara vinnu seinastu árin. Hetta sigi eg, hoast alt ov nógvur pínligar lýsingar í sjónvarpinum í lotum.

Høgni Rasmussen
Reklamuhúsið Sansir

Framhald av síðu 4

skotsku umboðini. Tey halda, at tað hevði verið vert at roynt eina rutu millum Vágar og so eitt av plássunum í Skotlandi. Her kundi verið talan um eitt minni flogfar, til kanska eini 20 fólk. Tað kundi so verið ríkið av Atlantsflog ella í einum jointventure samarbeiði.

Tað er alt óv dyrt og tekur ov langa tíð at skula fara um Keyptmannahavn. Tá hugsað verður um, hvussu oljuvinnan fer at mennast í umráðinum, er givið, at ein ruta her hevði kunnað borið seg sigur David Jones, sum visir á, at teir høvdu leigað flogfar til Føroya hesaferð og var hetta nógv biligari og skjótari enn, um farast skuldi um Keyptmannahavn.

Fegnir um Faroe Line
Eisini halda skotsku gestir, at tað er gott, at Faroe Line siglir uppá Scrabster

við larmi. Men teir halda, at tað hevði verið betri, um sambandið kundi verið útbýgt soleiðis, at okkurt av skipunum heldur enn at fara víðari til aðrar havnir í Europa, áðrenn tað fór aftur til Føroya, siglir í pendulfart millum Føroyar og Scrabster. Tað er heilt givið ein ruta, sum hevði kunnað lønt seg, ikki minst tá hugsað verður um komandi fráladvinnuna.

Skotska sendinevndin fer at hava fundir við bæði umboð fyrri Atlantsflog, Skipafelagið og Oljufyrirseting fyrri at umrøða nakrar av hesum spurningum.

Frá Stokkastovuni í Runavik

Pizzakøkurin er opin hvønn dag frá kl. 12-23.

Minnst við dagsins rætt og A la carte matseðlin!

Vit skipa eisini fyrri stórum sum smáum veitslum.

Stokkastovan, Tlf. 48850

NATEN® 1-2-3

- Bee Pollen er matarískoyti, sum inniheldur allar vitaminir og mineralir kroppunn hevur brúk fyri
- Propolis er gott fyrri verkjupáminna
- Royal Gelé fyri nógv meira orku

Fleiri og fleiri taka nú NATEN regluliga

Ringið og vit senda í postkravi

NATEN® Söla
vi Anne Marie Samuelsen
TLF. 18649

DANNY TRANSPORT

– tá okkurt skal koyrast ella goymast

Tlf. 19192

Sendinevnd úr Caithness vitjar:

Havnaútbygging í Scrabster kann fáa stóran týðning fyri eina framtíðar føroyska fráländavinnu

Tað kann koma eini framtíðar føroyskari fráländavinnu væl við, um havnin í Scrabster verður útbýgd og brúkt sum eitt av liðunum í flutningsketuni millum meginlandið og Føroyar halda umbod fyri myndugleikarnar og vinnulívið í Caithness í Norðurskotlandi, sum eru á vitjan í Føroyum. Tey halda eisini, at tað átti at borið til at havt eina flogrutu alt árið millum Føroyar og skotska meginlandið

JAN MULLER

Tað kann koma føroyskum vinnulívi og her ikki minst eini komandi fráländavinnu væl við, um havnaútbyggingin í Scrabster verður veruleiki.

-Vit eru komnir til Føroya fyri at kunna tykkum um ætlanir okkara at útbýgja og betra um havnina og annars fyri at vita, hvussu áhugin er í Føroyum fyri at knýta tættari bond við vinnulívið og annars alt økið í Norðurskotlandi sigur David Richard-Jones, sum stendur á odda fyri búskaparligari menning av Caithness-økinum.

Saman við umbodum fyr myndugleikar og vinnulív er hann komin til Føroya fyri at greiða føroyingum frá sínum ætlanum og fyri at vita, hvussu føroyingar fyrhalda seg til eitt økt samstarv millum økini á Atlantsmótinum.

David Richard-Jones var eisini í Føroyum í 1995 og høvdi teir t.m.a. høvi til at hitta lögmann á máli. -Vit eru nú komnir higar fyri at fylgja upp tí vit tá tósaðu um sigur hann og vísir til, at bæði vinnulív og mynd-

ugleikar í Norðurskotlandi siggja menningina av eini komandi oljuvinnu á Atlantsmótinum sum eitt sera kærkomið høvið til at økja um samvinnuna.

Fólkið í Caithness-økinum hevur ikki gloymt tíðina, tá Smyril sigldi millum Scrabster og Havnina. Ta tíðina siggja tey fegin aftur verður veruleiki og halda tey eisini, at eitt slíkt samskipti hevði verið bæði náttúrligt og sera gevandi fyri bæði økini.

Fráländavinnan letur upp fyri nýggjum møguleikum

Nú fráländavinnan er við at taka seg upp av álvara á Atlantsmótinum siggja íbúgvararnir í Norðurskotlandi hetta sum eitt sera kærkomið høvið til at fáa økt virksemd í økinum, og ein av grundarsteinunum undir hesum er útbýggingin av havnini í Scrabster.

Upprunaliga var ætlanin at fremja eina stóra útbýgging í 200 til 300 mill. kr men henda ætlan varð slept, tí tað fektst ikki figging til hana. Síðani er gjørt uppskot til eina minni útbýgging uppá einar 100 mill. Teir biða nú eftir at skula fáa svar frá EU, sum skal figgja 33% av projektinum.

-Vit hava fingið jättan um stuðul frá bæði myndugleikum í Skotlandi og í

Bretlandi, so vit rokna við, at projektid fer í gongd, og at útbýggingin kann vera liðug um kanska eitt ár ella so sigur oddamaðurin í sendinevndini, P. J. Bale frá Scrabster Harbour Trust.

Hann vísir á, at teir fyrst hava slept tí stóra projektinum, sum umfataði eina nýttmans útgørdarhavn sum ætlandi skuldi vera nógvar av teimum tænastum til fráländavinnuna, sum í dag verða veittar úr Aberdeen og Peterhead.

-Vit hava lagt ta ætlanina á hyllina í eina tíð. Kanska hon kann verða framd um eini 5 til 10 ár, tá virksemd á øllum Atlantsmótinum og her hugsu og ikki minst, um olja verður funnin vestan fyri Skotland - fer at minna ikki sært um tað, sum í dag er í Norðsjónum sigur P. J. Bale, sum tó vónar, at teir við eini minni „shirt term“ tvs. eina útbýgging uppá styttri sikt kunnu vera við í tí virksemd, sum verður í kjalarvørnum á oljuleiting og møguligari framleiðslu bæði vestan fyri Hetland, vestan fyri Skotland og eisini á føroyskum øki.

Kappast ikki við føroyingar

Hann vísir á, at ætlanir teirra at betra um eitt nú havnaumstøðurnar í Scrabster, soleiðis at útgørdarskip oo. kunnu koma og fara

hæðani, á ongan hátt skulu skiljast sum, at teir við hesum vilja kappast við føroyingar um tær tænastur, sum fráländavinnan fer at hava tørv á.

-Kappingarneymar okkara vera Aberdeen og Peterhead við at brúka Scrabster heldur enn havninar har, kunnu oljufeløgini spara bæði pening og tíð. T.d. kann leiturin til oljuøkini minkast niður í eina helvt. Eisini fer tað at taka nógvar minni tíð hjá útgørdarskipum at koma á og fara úr havnini, tí hon er ikki ov stór. Leverandørar av útgørd ol. kunnu so eisini fáa vörurnar nóg skjóttari fram við at senda tær beinleiðis til Scrabster.

Vit halda eisini, at meðan Aberdeen og Peterhead hava Norðsjógvin sum sitt høvuðsarbeidsøki, so er náttúrligt, at tað verður ein havn, sum liggur nærri Atlantsmótinum, ið kemur at taka sær av tí økinum.

P. J. Bale vísir á, at teir við eini slíkari útbýgging kunnu veita føroyingum og tí fráländavinnu, sum skal arbeiða á føroyskum øki, eina hjálpanið hond. Tvs. at flutningur av t.d. borrorum og allari hugasandi útgørd, sum skal til eina útgørdarstöð í Føroyum og síðani víðari út á pallarnar, kann verða beinleiðis úr Scrabster. Hetta kann gera leit-

ingina við Føroyar nóg biligari umframt at aðrir fyrirmunir eisini eru knýttir at tí. Her verður talan um eina meira „cost-effective“ vinnu, sum oljuvinnan so avgjørt má hava áhuga í.

David Richard-Jones, sum samskipar arbeiðið, leggur stóran dent á, at føroyingar skilja, at ein útbýgging av havnini í Scrabster á ongan hátt er ætlað sum ein kappingarneymar hjá føroyingum. Tvørturímóti er hon ætlað sum eitt týðandi lið í teirri so týðningarmiklu flutningsketu, sum verður millum meginlandið og Føroyar øll tey komandi ári.

-Øll oljuvinnan tosar um at gera alt so biligt sum gjørligt, og tað er greitt, at ein útbýgging av havnini og annars Scrabster sum so fer at gera tað nóg biligari hjá bæði oljufeløgum og øðrum at arbeiða á Atlantsmótinum.

Fiskivinna og annað

Men talan er so ikki bert um fyrimunir fyri eina fráländavinnu. Ein betri havn í Scrabster fer eisini at koma føroyskum fiskiskipum og fiskivinnu til góða og er tað eisini eitt ynski í Norðurskotlandi, at samvinnan á hesum øki verður útbýgd.

Síðani eru tað møguleikarnir fyri einum fóstum

Sendinevndin úr Caithness her á Hotel Havnina. Fv. P. K. Bale frá Scrabster Harbour Trust, D. Grant, Scrabster Port Services, F. Waters, býráðslimur, D. Richard Jones, búskaparligur menningarstjóri, R. Jones, Norðrost Ltd. og fremst C. Buxton frá Caithness & Sutherland Enterprise. Mynd Alvar Haraldsen

rutusambandi. Smyril er enn ikki gloymdur í Scrabster, og tað er eingin loyna, at tey har halda tað vera eitt vónaligt hugskot at lata Norðru sigla til Lerwick um summarið.

-Tað besta hevði verið at fingið eitt minni og meira hóskaði skip, sum kundi siglt alt árið millum Havnina og Scrabster sigur D. Grant frá Scrabster Port Services. Hann heldur, at Scrabster átti at verið valt fram um bæði Lerwick og Aberdeen. Tað er einki dulmál, at hann og øll onnur í økinum vóna, at landsstýrið aftur fer at umhugsu møguleikan at brúka Scrabster, men er tað so ikki nokk, so hevði tað verið gott við einum joint-venture samarbeiði ella at P&O tók sær av siglingini.

Men eisini loftvegis flutningur eigur at verða tikin upp til víðgerðar halda

Framhald á síðu 2